

Instrukcja

- A. Weźcie udział w losowaniu zorganizowanym przez nauczyciela. Wcielcie się w jedną z wymienionych w poniższym opisie grup interesów.
- B. Przeczytajcie opis sytuacji, która dotyczy wybranego obszaru Natura 2000.
- C. Zapoznajcie się z charakterystyką obszaru, jaką otrzymaliście od nauczyciela. Poszukajcie także informacji o obszarze w Internecie, np. na stronach: wojewódzkiej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (natura2000.gdos.gov.pl), urzędu gminy (urzędów gmin), na terenie której znajduje się Wasza Natura 2000.
- D. Przygotujcie się do udziału w debacie publicznej jako konkretna grupa interesów. Będziecie musieli dysponować dużą wiedzą i argumentami, żeby bronić swoich racji. Możecie wykonać małe kartki (fiszki) z hasłami reprezentującymi Wasze motywy. W trakcie dyskusji wspierajcie się nawzajem jako grupa. Zachowajcie też kulturę dyskusji, żeby spotkanie było rzeczowe (nie odbiegało od tematu, nie przekształciło się w kłótnię). Pomoże Wam w tym nauczyciel/-lka, który poprowadzi debatę.
- E. W debacie uczestniczą wszyscy członkowie/członkinie Waszej grupy.

Powodzenia!

Opis sytuacji obszaru Natura 2000

Do urzędu gminy wpływa wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego – fabryki opakowań foliowych. Inwestor chce wybudować zakład w bezpośrednim sąsiedztwie Waszego obszaru Natura 2000.

Z jednej strony inwestycja budzi duże wątpliwości, gdyż jej oddziaływanie na środowisko jest negatywne. Z drugiej strony, w gminie jest bardzo duże bezrobocie i budowa fabryki stworzyłaby kilkadziesiąt nowych miejsc pracy.

Wójt gminy wraz z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska (RDOŚ) postanowił zorganizować debatę publiczną, aby wspólnie z zainteresowanymi stronami wypracować rozwiązanie tego problemu. W spotkaniu weźmie udział 5 grup interesów.

1. *FIRMA, która w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 chce wybudować fabrykę. Wie, że wpłynie to negatywnie na różnorodność występujących tu gatunków roślin i zwierząt oraz może prowadzić do degradacji środowiska przyrodniczego.*
2. *Lokalne STOWARZYSZENIE przyrodnicze, które broni zwierząt dziko żyjących i ich siedlisk oraz zagrożonych roślin wraz z ich stanowiskami.*
3. *Lokalna LUDNOŚĆ, dla której liczą się nowe miejsca pracy w fabryce i przedkładają je nad potrzebę ochrony przyrody.*
4. *Lokalna LUDNOŚĆ, dla której najważniejsze jest zachowanie cennych siedlisk i gatunków dla przyszłych pokoleń.*
5. *WŁADZE lokalne (wójt gminy/wójtowie gmin, pracownicy urzędu gminy, np. z wydziału środowiska czy gospodarki przestrzennej) oraz przedstawiciele RDOŚ, dla których niepodważalne jest poszanowanie prawa, zgodnie z którym powstanie fabryki jest bezprawne, jednak nie chcą mieć konfliktu ani z mieszkańcami, ani z potencjalnym inwestorem. Występują tu niejako w roli rozjemcy i strażnika prawa.*

Poniżej znajdują się kupony z rolami do losowania, które należy wydrukować i pociąć. Przedstawiciele/-lki 5 grup uczniowskich losują po 1 karteczce. Jeśli trzeba, nauczyciel/-lka pomaga poszczególnym zespołom wczuć się w wylosowane role. Po losowaniu otrzymują także poprzednią stronę oraz charakterystykę obszaru ze strony GDOŚ.

Jesteście FIRMA, która w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 chce wybudować fabrykę. Wiecie, że wpłynie to negatywnie na różnorodność występujących tu gatunków roślin i zwierząt oraz może prowadzić do degradacji środowiska przyrodniczego. Jednak jak to w biznesie, liczą się dla Was przede wszystkim zyski firmy. Jesteście gotowi zmienić lokalizację inwestycji, ale tylko, kiedy gmina/gminy zaproponuje Wam konkretne korzyści. Ponieśliście już koszty różnych decyzji i opracowań geodezyjnych czy budowlanych, poświęciliście czas na budowanie relacji z lokalnymi małymi przedsiębiorcami i szukanie poparcia u mieszkańców. Znacicie wagę przyrody, ale twardo gracie w obronie swoich ekonomicznych argumentów. Liczycie, że albo postawicie na swoim i fabryka powstanie tam, gdzie chcecie, albo podczas debaty wypracujecie jakieś inne rozwiązanie, które też się Wam opłaci.

Jesteście lokalnym STOWARZYSZENIEM przyrodniczym. Bronicie zwierząt dziko żyjących i ich siedlisk oraz zagrożonych roślin wraz z ich stanowiskami na terenie całego województwa. Macie spore doświadczenie w blokowaniu inwestycji, które Waszym zdaniem stanowią zagrożenie dla środowiska (przypinanie się do drzew, zaskarżanie lokalnych decyzji do organów Unii Europejskiej itp.), jednak nie chcecie używać tak ostrych środków. Wolicie bronić natury poprzez dyskusje i osiąganie kompromisów. Znacicie wszystkie gatunki, jakie żyją na omawianym obszarze Natura 2000 i potraficie przedstawić argumenty, dla których warto ich bronić. Liczycie, że podczas debaty uda się Wam przemówić do przyrodniczego zdrowego rozsądku tych, którzy chcą zbudować fabrykę tak blisko terenu chronionego.

Jesteście grupą lokalnej LUDNOŚCI, dla której bardzo liczą się nowe miejsca pracy w fabryce, ale też nie wiecie zbyt wiele o Naturze 2000. Skupiacie wokół siebie zarówno rolników, drobnych przedsiębiorców, którym potencjalny inwestor obiecał korzystne umowy współpracy, jak i bezrobotnych, czekających na jakąkolwiek poprawę na miejscowym rynku pracy. Zdecydowanie przedkładacie potrzebę stworzenia etatów nad koniecznością ochrony przyrody. Owszem, ta cała Natura 2000 jest może i ładna, ale co Wam po niej? Chleba nie daje. Nawet jagód w lesie nie zbieracie jak kiedyś, bo na pewno nie wolno i jeszcze mandat jakiś dostaniecie. Oczekujecie, że podczas debaty ktoś Wam wreszcie powie, że będzie praca, a Wasza sytuacja się znacząco poprawi. Bo do tej pory, to wójt w ogóle nie dbał o to, żeby cokolwiek szło do przodu. No i w urzędzie, to myślą tylko o niektórych mieszkańcach, a o Was to zupełnie zapominają.

Jesteście grupą świadomej lokalnej LUDNOŚCI, dla której zachowanie cennych siedlisk i gatunków dla przyszłych pokoleń jest najważniejsze. Skupiacie wokół siebie rolników korzystających z dopłat unijnych czy drobnych przedsiębiorców, którzy są w niezłej kondycji ekonomicznej, ponieważ starają się wykorzystywać to, co dobrego przyniosło utworzenie obszaru Natura 2000 (np. reklamujecie sprzedawaną przez Was żywność jako wyjątkowo czystą i zdrową, bo pochodzącą z tak cennych przyrodniczo terenów). Są wśród Was także ludzie dojeżdżający do pracy nawet i godzinę codziennie lub pracujący tylko sezonowo, przy zbiorach owoców czy grzybów w pobliskich lasach Natury 2000. Widzicie w tym obszarze chronionym potencjał, ale chyba nie do końca jeszcze wiecie jak go wykorzystać. Może założyć z sąsiadem gospodarstwo agroturystyczne? Oczekujecie, że podczas debaty okaże się, że fabryka nie zniszczy Waszej Natury 2000, a może nawet uda się dowiedzieć jak ją lepiej wykorzystać do życia.

Jesteście przedstawicielami LOKALNYCH WŁADZ z terenu, na którym znajduje się Wasz obszar Natura 2000. Jest wśród Was wójt (wójtowie), pracownicy różnych wydziałów urzędu gminy oraz przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, posiadający sporą wiedzę o gospodarowaniu i inwestowaniu na obszarach chronionych. Znajdujecie się w dość trudnym położeniu, bo są ludzie, którzy podczas debaty będą Was uważać za waśniaków, oskarżać o jednostronne spojrzenie na sytuację oraz o brak dbałości o dobro wszystkich mieszkańców gminy/gmin. Wy wiecie, że musicie przede wszystkim przestrzegać prawa i na postawienie fabryki dokładnie w tym miejscu, w którym chce inwestor, nie możecie się zgodzić. Jednak zdajecie sobie też sprawę, że rozpoczęcie wojny ze swoimi mieszkańcami nie wróży Wam zbyt dobrze. Nie możecie też pozwolić sobie na zniechęcenie potencjalnego inwestora, ponieważ sytuacja na lokalnym rynku pracy jest naprawdę nieciekawa. Oczekujecie, że podczas debaty uda się Wam osiągnąć kompromis i nikt nie wyskoczy na Was z widłami. Występujecie niejako w roli rozjemcy oraz strażnika prawa.

Poniżej znajdują się tabliczki/oznaczenia do wydrukowania, wycięcia i złożenia, które dla ułatwienia dyskusji można postawić na stole każdej z grup.

FIRMA inwestor	lokalne WŁADZE
mieszkańcy ZA FABRYKĄ	mieszkańcy PRZECIW FABRYCE

STOWA- RZYSZENIE przyrodnicze

Wizualizacja tabliczki:

